

Obikhod T.V.
University of Kiev Right
of the National Academy Sciences of Ukraine

FUSION OF TWO STAGES OF CRIMINAL PRODUCTION AS AN IMPORTANT FACTOR OF EXECUTION OF ITS TASKS

Summary

Proceeding from the solving of crime problems, the theoretical issues of reforming the criminal process at the first two stages are considered. Considered separate tasks of two stages of the criminal production and noted their interconnectedness. The problems and methods of action of so-called investigation group of criminal production to quickly perform tasks are presented. New technical and organizational methods for operational and search activities are represented. We consider the problems and methods of action of so-called investigation group. This expansion of the operative group will promote the quickly solution of the criminal production.

Keywords: stages of the criminal process, operational-search activity, methods of scientific and technological achievements, overcoming of the information uncertainty, the formation of the investigation group.

УДК 340.12(043.3)

ПРАВОВА ПОЛІТИКА ЯК ЦІЛЬОВА СОЦІАЛЬНА ПРАКТИКА ДЕРЖАВИ

Руданецька О.С.

Львівський державний університет внутрішніх справ

У статті розглядаються питання становлення сучасної правової політики. Особливу увагу зосереджено на фактори цільового призначення правового регулювання. Виокремлено мету, засоби та результати ефективної правової політики. Акцентовано на чинниках та умовах зовнішнього середовища, які впливають (позитивно або негативно) на процес реалізації юридичних положень на практиці.

Ключові слова: правова політика, цілеспрямованість, правовий результат, ефективність, громадянське суспільство.

Постановка проблеми. Будь-яка політика, зокрема правова, є особливою соціальною практикою, осмисленою діяльністю суб'єктів, що характеризується трьома найважливішими параметрами – цільовим, інструментальним і результативним. Така діяльність завжди раціональна і цілеспрямована, вона заснована на використанні певних засобів і методів, і, нарешті, вона завжди неминуче призводить до досягнення того чи іншого ефекту, спричиняє конкретні наслідки.

У зв'язку із цим важливу методологічну роль у процесі теоретичного пізнання правової політики як соціального феномену відіграє «зв'язка» загальнонаукових категорій: «мета – засіб – результат», що дозволяє сконструювати особливий дослідницький підхід до однієї з істотних граней правової матерії, проаналізувати її з позицій доцільності і цілеспрямованості, юридичних кроків, які вживає держава, забезпеченості поставлених завдань якісним правовим інструментарієм, ступеня результативності й ефективності правової діяльності [1, с. 16].

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. У спеціальній літературі розгляд проблем ефективності права досліджувалися у працях представників української та зарубіжної юриспруденції, серед В. Кудрявцев, А. Колодій, О. Лавринович, А. Малько, Л. Шипілов, О. Тодика та інші. Однак, слід констатувати, що попри наявність ґрунтовних досліджень у сфері ефективності права, правових норм проблема ефективності правової політики ще не була предметом комплексного розгляду у загальнотеоретичній юриспруденції.

Мета статті. Головною метою цієї статті є визначити особливості правової політики як цільова соціальна практика держави на сучасному етапі розвитку державності.

Виклад основного матеріалу. Правова політика як науково обґрунтована, системна та послідовна діяльність відповідних суб'єктів, пов'язана з використанням правових механізмів, завжди містить цільовий компонент. Правова політика є завжди стратегічно осмисленою діяльністю, в основі якої лежить система цілей, концептуальних ідей, що відображають основні моменти майбутньої організації соціальних відносин.

Цільовий аспект логічного змісту правової політики виявляється в таких її рисах, як цілеспрямованість і доцільність.

Цілеспрямованість правової політики пов'язана з тим, що діяльність у юридичній сфері немислима без постановки суб'єктами правовідносин конкретних орієнтирів, без попереднього прогнозування шляхів і термінів їх реалізації, а також майбутніх бажаних змін і без ідеального передбачення результатів. Де немає цілеспрямованості, там немає і не може бути ніякої політики, а є лише видимість свідомого регулювання, а по суті – анархія.

Доцільність правової політики передбачає насамперед її раціональність, тобто відповідність вживання в юридичній сфері управлінських рішень тій обстановці (зовнішньому середовищу), що реально склалася в суспільстві, їх адекватність характеру тенденцій розвитку ситуації.

Суб'єктом, котрий безпосередньо моделює цілі у сфері правової політики, є головна держава в особі своїх правотворчих органів. Однак треба пам'ятати і про те, що державна організація в демократичних суспільствах передбачається не більше як інструмент втілення в життя інтересів і потреб широких верств населення. Тому говорити про цілі правової політики як про державні орієнтири можна лише дещо умовно.

Першопочатковим етапом об'єктивації правових цілей суб'єктів є їх формальне закріплення в нормативних положеннях законодавства. На цьому етапі правового регулювання юридична мета виступає як «ціль у праві». Органічний зв'язок такого орієнтира з правовою матерією зумовлює наявність у нього таких властивостей, як модельність [2, с. 26], формальна визначеність, загальнообов'язкова нормативність і правомірність. Зауважимо, що правомірність дає змогу відмежувати юридичні орієнтири від неправомірних цілей суб'єктів.

Подальший етап об'єктивації правових цілей пов'язаний з правореалізаційною практикою, з реальною діяльністю суб'єктів правовідносин. Тут відбувається своєрідний перехід правової мети зі сфери писаного права у сферу практики, трансформація її з модельного, ідеального стану в реальну практичну форму. Юридична мета знову стає суб'єктивним свідомо-вольовим феноменом, вона ніби присвоюється конкретними учасниками правовідносин, пов'язується з їх особистими інтересами, стає їх індивідуальним мотивом.

У сфері юридичної практики мета вирізняється також максимальним ступенем конкретизованості свого змісту, деталізацією за умовами місця, часу та обстановки реалізації, а також засобів і методів її досягнення, і тому найчастіше набуває форму завдання.

Виступаючи суб'єктивно-вольовим феноменом, на етапі реалізації правових приписів мета об'єктивується, втілюючись в різноманітних формах правореалізаційної діяльності суб'єктів, у конкретних поведінкових актах виконання, використання, дотримання і застосування права. Цілі можуть бути також елементом змісту письмових юридичних правореалізаційних і правозастосовних документів. Так, досить чітко цілі простежуються під час аналізу резолютивної частини судового вироку, відповідно до якої особа визнається винною у вчиненні злочину і підлягає відповідальності.

Значення мети в правовому регулюванні життя суспільства не обмежується перерахованими формами її впливу на свідомість суб'єктів правовідносин. На нашу думку, їй також властиве виконання безпосередньо регулятивної функції, адже мета в ході правового регулювання завжди виступає в єдності з юридичними засобами, утворюючи особливі інструменти і механізми доцільного перетворення соціальних відносин. Властивості юридичної мети такі, що вже сама її постановка суб'єктами відіграє роль безпосереднього засобу регуляції поведінки людей [3, с. 46].

Правова політика як особлива форма соціальної практики немислима не тільки без постановки цілей, але й без використання для їх досягнення певних засобів.

Термін «засіб» – загальнонауковий, він етимологічно пов'язаний зі словами «середній», «серединний», «посередник» і може використовуватися для характеристики будь-якого явища, виступаючого сполучною ланкою між суб'єктом й об'єктом діяльності, ідеальною моделлю бажаного результату (тобто метою) і його реальним матеріальним втіленням [4, с. 199].

Юридичні (правові) засоби – це взята в єдності сукупність правових установлень (інструментів) та форм правореалізаційної практики, за допомогою яких задовольняються інтереси суб'єктів права і забезпечується досягнення соціально корисних цілей.

Юридичні засоби, узяті в єдності, становлять особливий «регулятивний блок» правової системи, що охоплює досить широкий клас правових регуляторів, різноманітний спектр феноменів, що відрізняються специфікою природи і структури, а також конкретними завданнями і функціями. До юридичних засобів можна віднести норми права, правові принципи і презумпції, суб'єктивні права і юридичні обов'язки, заборони і санкції, пільги та заохочення, юридичні факти, правові відносини, правові інститути, процедури, режими і механізми, договори і правозастосовні акти, різноманітні правореалізаційні дії й операції тощо [5, с. 13–17].

Усі перераховані правові феномени мають деякі загальні риси, що дозволяють, з одного боку, характеризувати їх як засоби досягнення цілей правової політики, а з іншого – відмежувати їх від інших інструментів, що застосовуються в ході її реалізації (політичних, економічних, ідеологічних, суб'єктивно-психологічних, науково-технічних тощо).

По-перше, правові засоби мають спеціально-юридичну природу, виступають феноменами суто правового характеру: вони засновані на правових нормах, мають юридичну форму, їх застосування передбачає правові наслідки.

По-друге, вони нерозривно пов'язані із цілями правової політики, адже створюються і функціонують для досягнення цих орієнтирів (у цьому виявляється соціальна цінність цих утворень). Юридичні засоби виступають як форми зовнішньої об'єктивації орієнтирів правової політики, є їх своєрідною «матеріальною оболонкою».

Як правило, юридичний засіб має не одну, а кілька цілей, що не суперечать одна одній. Одні з них мають поточний характер, інші – перспективний. По-третє, юридичні засоби виражають інформаційно-енергетичні якості і регулятивні ресурси права, що надає їм особливої сили, своєрідної «юридичної енергії», спрямованої на подолання перешкод, що стоять на шляху задоволення інтересів учасників правовідносин [6, с. 69]. Юридичні засоби ніби акумулюють у собі можливості права і завдяки цьому є основними «дієвими частинами» правової системи. У них потенційно закладені такі властивості, які дозволяють їм справлятися з різними перешкодами, забезпечувати вирішення необхідних завдань. Своєю дією правові засоби демонструють потенціал права в регулюванні суспільних зв'язків, у задоволенні правомірних потреб та інтересів суб'єктів правовідносин.

По-четверте, поєднуючись певним чином, правові засоби виступають провідними елементами дії права, правових режимів механізму правового регулювання (тобто функціональної сторони права). Досконалість засобів права – важливий показник його потенційних інструментальних можливостей. «Реальна можливість певних перетворень, – пише А. Яценко, – виражається в засобі. Що потужніші, більш універсальні засоби створює людина, то більше можливостей вони зумовлюють» [7, с. 123–124].

По-п'яте, юридичні засоби забезпечує держава, реалізація регулятивних можливостей права передбачає відому підтримку, вимагає використання різноманітних стимулювальних, захисних, охоронних і каральних механізмів.

По-шосте, правові засоби призводять до певних юридично значущих наслідків, конкретних результатів, тієї чи іншої міри ефективності або дефектності правового регулювання.

Далі зауважимо, що правова політика як цілеспрямована соціальна практика неминуче призводить до тих чи інших результатів.

Під результатом правової політики варто розуміти наслідки застосування на практиці правових засобів, об'єктивованих у формі конкретних матеріальних змін у соціальних відносинах.

Результати правової політики різноманітні і за об'єктивними виявами, і за характером суб'єктивної оцінки їх учасниками правового життя. Їх можна диференціювати на юридично значущі та юридично неважливі, бажані і неугодні, позитивні і негативні, прогнозовані та непередбачувані. Та навіть попри таке розмаїття всім результатам правової політики властиві певні спільні ознаки.

По-перше, ці результати є заключним компонентом логічної структури правової політики, їх виникнення знаменує завершення певного циклу правового регулювання.

По-друге, за своєю природою результати правової політики – передусім конкретні наслідки правового регулювання, виражені в певних змінах у системі соціальних відносин. Результат передбачає наявність таких наслідків (явищ, процесів, тенденцій тощо), яких не існувало до використання правового інструментарію.

По-третє, результати правової політики – це завжди об'єктивні феномени зі сфери сущого, галузі матеріальних явищ і дані суб'єктам безпосередньо в емпіричному відчутті.

По-четверте, результати правової політики є прямим наслідком постановки суб'єктами юридичної практики правових цілей і використання ними певного набору правових засобів.

Причиново-наслідковий зв'язок між цілями, засобами і результатами практики заслуговує особливої уваги, адже з ним безпосередньо пов'язана проблема оптимізації їх опосередкування, пошуку найбільш ефективних шляхів переходу від цілей до результатів.

В ідеалі результати правової політики мають повністю відповідати поставленим на етапі правотворчої діяльності цілям і завданням, бути їх своєрідною матеріальною копією. Однак практика свідчить, що повної адекватності цих феноменів досягти вдається далеко не завжди. Ще Г. Гегель зазначав, що цілі й ідеали Великої французької революції, такі як суспільний договір, свобода, рівність, братерство тощо, при спробі їх практичної реалізації призвели до кричущих наслідків [8, с. 264–265].

У науковій літературі звернуто увагу на ту обставину, що розбіжність у низці випадків результатів із цілями та засобами діяльності пояснюються складним діалектичним характером причиново-наслідкового зв'язку цих феноменів. Дійсний результат як реалізована мета є продуктом не тільки мети і засобів, він значною мірою залежить від усього змісту цільовиконуєчої практики, усіх її структурних елементів, усього того, що було зроблено (свідомо чи несвідомо) на шляху втілення ідеальної моделі в життя. Саме тому реальний результат – ціль «перевиконана», в тому сенсі, що його структура містить і такі наслідки, які на стадії постановки цілі не планувалися і не очікувалися [9, с. 131].

Ця філософська теза безпосередньо діє і у сфері правової політики, а її врахування в процесі юридичної практики сприятиме успішному розв'язанню проблеми звуження сфери незбігу цілей і результатів.

Питання якості результатів правової політики тісно взаємопов'язані з проблемою ефективності юридичного впливу. Зараз у юридичній науці найбільш поширена концепція, яку запропонували В. Глазирін, В. Нікітінський та І. Самощенко. Відповідно до цієї концепції, ефективність правових норм потрібно розглядати як співвідношення між фактичним результатом їх дії і тими цілями, для досягнення яких ці норми були прийняті [10, с. 22].

Цей підхід загалом видається досить обґрунтованим, бо якщо цілей, які поставив законодавець,

не досягнуто в ході юридичної практики, якщо вони не перетворені на конкретні результати, то говорити про ефективність правового впливу, звичайно, не доводиться.

Однак ступінь реалізації мети не може бути єдиним критерієм ефективності правового регулювання. Якщо під ефективністю розуміти лише відповідність результату поставленій меті, то за такого підходу до проблеми цілі права спочатку виводяться із зони критичного аналізу і передбачається, що вся правова політика держави спрямована на досягнення винятково соціально-позитивних орієнтирів, що вона завжди абсолютно правильна, у всіх випадках відповідає реальним суспільним потребам і своєчасно їх відображає. Однак практика, на жаль, нерідко свідчить про зворотне. Досить згадати бодай радянські законодавчі акти, спрямовані на примусову колективізацію сільського господарства, націоналізацію промисловості та землі, депортацію цілих народів. Заплановані цілі були досягнуті, але чи доречно в цьому випадку говорити про ефективність правових приписів?

Норми, що обстоюють антисоціальні цілі, реалізація яких призведе рано чи пізно до шкідливих, негативних наслідків, не можуть вважатися ефективними, якими б високими не були показники досягнення таких цілей. Отже, ефективність правової політики, окрім досягнення поставлених цілей, передбачає також найбільшу суспільну корисність отриманих результатів, відсутність у їх структурі усіляких несприятливих наслідків, «побічних ефектів».

Окрім того, під час оцінювання ступеня ефективності права потрібно враховувати також і параметри самого процесу реалізації юридичних орієнтирів, передусім характеристики використовуваних при цьому засобів і механізмів.

У сучасних умовах, в обстановці масового правового нігілізму, позитивно сприймається вже сам факт використання і застосування юридичного інструментарію, встановленого в законодавстві, бо, як відомо, одна і та сама мета може бути реалізована різними засобами, зокрема й неправовими. До того ж юридичні засоби повинні бути по змові максимально оперативні й економічні, інакше енергія права буде багато в чому витрачатися марно.

В умовах посилення впливу природно-правових ідей на українське правове життя зростає також значення такої характеристики юридичних засобів, як їх моральна прийнятність. Правова політика нашої держави сьогодні повинна рішуче спростовувати тезу про те, що «мета виправдовує засоби». Історія довела, що застосування антигуманних засобів, засобів, що принижують людську гідність, зневажають права і свободи громадян, для реалізації, здавалося б, досить привабливих цілей, неминує призводити до перетворення їх на орієнтири, яких не сприймає і не підтримує значна частина населення.

Потрібно зазначити, що одним із шляхів підвищення ефективності правової політики є вдосконалення цільового аспекту в праві: забезпечення максимальної доцільності засобів і механізмів, що встановлюються на нормативному рівні, послідовне закріплення орієнтирів у юридичних нормах, досягнення найбільшої адекватності правових орієнтирів об'єктивним сформованим потребам та інтересам суспільства, грамотна системна організація цільового «дерева».

Особливе значення у справі вибудовування доцільної і зваженої правової політики держави має своєчасна розробка концептуальних, стратегічних програм розвитку законодавства і правозастосовної практики, довготермінове прогнозування у правовій

сфері, передбачення наслідків, конкретних результатів вжитих «юридичних ходів» [11, с. 321–322].

Звичайно, одна лише постановка цілей не може привести до ефективного правового регулювання суспільних відносин. Досягнення поставлених цілей потрібно забезпечити надійним юридичним інструментарієм. Саме юридичні засоби, як уже зазначалося, зважаючи на їхні об'єктивні властивості, мають найбільший вплив на майбутній результат, тому головним напрямом підвищення ефективності права є вдосконалення його «інструментальної бази».

У зв'язку із цим законодавець повинен прагнути до подолання «дефіциту» засобів, інструментальної незабезпеченості намічених орієнтирів. Для кожної позначеної в законі цілі повинен бути передбачений дієвий юридичний механізм реалізації.

Не менш важливою проблемою правового регулювання є проблема своєчасної ліквідації, скасування застарілих правових засобів, які перестають бути дієвими регуляторами, перестають адекватно відображати сучасні потреби правового регулювання і тому стають перешкодами для ефективного правового впливу на соціальні відносини [12, с. 12].

Підвищити якість і результативність механізму правового регулювання допомагає також грамотна системна організація юридичного інструментарію. Правові засоби, що утворюють нормативну основу механізму правового регулювання, мають бути логічно пов'язані і взаємоузгоджені, утворюючи єдиний цілісний регулятивний «організм». У подібній системі в ідеалі не повинно бути місця колізіям, суперечностям, що призводять до своєрідного протистояння, боротьби між собою юридичних засобів, до зниження їх дієвості, до погіршення якості управління.

Удосконалюючи нормативну базу правової системи та юридичну практику, законодавцю варто пам'ятати також про так звані зовнішні чинники, або про середовище дії права. Річ у тому, що реалізація правових приписів завжди відбувається в історично конкретний час і в певному матеріальному та духовному середовищі, що характеризується специфічним поєднанням політичних та економічних процесів, духовного і морального клімату, сімейно-побутових, релігійних і культурних традицій та інших неюридичних чинників. Правові механізми в процесі роботи тісно взаємодіють з вищевказаними елементами середовища, які можуть як підсилювати потенціал юридичних засобів, так і знижувати їх ефективність, значною мірою зумовлюючи результати реалізації права.

Для ефективної роботи право потребує певного зовнішнього середовища, і якщо останнє несприятливе для використання юридичних інструментів, то й результати правового регулювання будуть не найкращими.

У зв'язку із вищесказаним важливого значення набуває наукове дослідження тих чинників та умов зовнішнього середовища, які впливають (позитивно або негативно) на процес реалізації юридичних положень на практиці. Серед них можна назвати:

1) політичний чинник (помітний вплив на процес реалізації правових приписів мають політичні події і процеси; правові засоби не можуть бути дієвим регулятором без відповідної підтримки з боку політичної влади);

2) економічний чинник (нормальний стан економічної сфери є найважливішою умовою й однією з гарантій дієвої роботи правових засобів і законності в суспільстві);

3) культурно-етичний чинник (на юридичну практику значний вплив має культурно-етичний клімат суспільства, моральні якості, принципи, установки і цінності індивідів, особливості їх менталітету і психології, специфіка звичаїв, традицій, звичок, що склалися в суспільстві);

4) організаційно-технічний чинник (для успішного втілення законодавчих положень в життя іноді дуже істотного значення набувають певні організаційні та технічні умови: юридична інформованість суб'єктів, їх забезпеченість необхідними фінансовими засобами і матеріальними ресурсами – транспортом, зв'язком тощо).

Розглянуті загальнотеоретичні проблеми, пов'язані з результативним аспектом правової політики, дозволяють зробити висновок про те, що важливе значення для підвищення ефективності юридичної стратегії і тактики має не тільки вдосконалення нормативної бази і юридичної практики, але й формування найбільш сприятливого для використання правових засобів зовнішнього середовища – нейтралізація негативних процесів в економічній, політичній, культурній, побутовій та в інших сферах життя суспільства [13, с. 149–150].

Висновки і пропозиції. В умовах ускладнення правового життя і проведення в сучасній Україні перетворень особливу роль покликана відігравати правова політика. Ця політика, організовуючи саму правову дійсність, оптимізуючи юридичний інструментарій, має власний зміст і самостійне значення разом із здійснюваними державою іншими видами політики. Актуалізація правової політики, «вихід» її на передній план життєдіяльності суспільства далеко не випадкові. Це пов'язано з такими обставинами.

По-перше, правова політика виступає гарантуючим різновидом політики, бо спрямована на впорядкування самої правової сфери, що зумовлює цивілізованість і порядок економічних, соціальних, національних та інших відносин. Як відомо, ні економічна, ні соціальна, ні національна, ні інша внутрішня і зовнішня політика не зможе повноцінно й ефективно здійснюватися без відповідних правових засобів. Як ми вже зауважували, непродумана правова політика, з неконкретними пріоритетами, призводить до збоїв і в здійсненні політики економічної, соціальної, національної тощо. Звідси висновок: поки не буде порядку у правовій сфері, його не буде і в жодній іншій сфері, і навпаки.

По-друге, поява правової політики – реакція держави на помітне збільшення потоків юридичної інформації, яка далеко не завжди виступає внутрішньо узгодженою.

По-третє, помітне посилення ролі права в життєдіяльності суспільства і наростання значущості правосвідомості в системі форм суспільної свідомості, зважаючи на демократизацію країни, розширення договірних засад правового регулювання тощо, передбачає і певну координацію цього процесу з боку влади, деяку керованість у спільних інтересах.

Список літератури:

1. Сапун В. А. Инструментальная теория права в юридической науке / В. А. Сапун // Современное государство и право: вопросы теории и истории: сб. науч. трудов. – Владивосток: ДВГУ, 1992. – С. 15–32.
2. Кудрявцев В. Н. Право и поведение / В. Н. Кудрявцев. – М.: Юрид. лит., 1978. – 190 с.
3. Чулюкин Л. Д. Природа и значение цели и советском праве / Л. Д. Чулюкин. – Казань: Изд-во Казан. ун-та, 1984. – 104 с.

4. Диалектика общественного развития / [В. Г. Афанасьев, Ю. Ф. Георгиев, М. С. Каган и др.]; под ред. В. Ж. Келле, Д. А. Гущина; М-ство высш. и сред. спец. образования РСФСР, Пробл. совет по материалист. диалектике. – Ленинград: Изд-во ЛГУ, 1988. – 260 с.
5. Шундигов К. В. Цели и средства в праве (общетеоретический аспект): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.01 «Теория и история права и государства; история политических и правовых учений» / К. В. Шундигов. – Саратов: [б. и.], 1999. – 24 с.
6. Малько А. В. Правовые средства: вопросы теории и практики / А. В. Малько // Журнал российского права. – 1998. – № 8. – С. 66–77.
7. Яценко А. И. Целеполагание и идеалы / А. И. Яценко; АН УССР, Ин-т философии. – Киев: Наук. думка, 1977. – 276 с.
8. Гегель Г. Философия права / Георг Вильгельм Фридрих Гегель; [пер. с нем. Б. Г. Столпнера и М. И. Левиной]; АН СССР, Ин-т философии. – М.: Мысль, 1990. – 524 с. – (Философское наследие; т. 113).
9. Трубников Н. Н. О категориях «цель», «средство», «результат» / Н. Н. Трубников. – М.: Высшая шк., 1968. – 148 с.
10. Эффективность правовых норм / В. Н. Кудрявцев [и др.]. – М.: Юрид. лит., 1980. – 280 с.
11. Байтин М. И. Сущность права (современное нормативное правопонимание на грани двух веков) / М. И. Байтин. – Саратов: СГАП, 2001. – 416 с.
12. Беляев В. П. Контрольная форма деятельности как средство правовой политики / В. П. Беляев // Правовая политика и правовая жизнь. – 2004. – № 4. – С. 12–23.
13. Малько А. В. Правовая политика как способ организации правовой жизни / А. В. Малько // Российская правовая политика: курс лекций / под ред. Н. И. Матузова, А. В. Малько; Рос. акад. наук, Сарат. филиал ин-та гос. и права, Сарат. гос. акад. права. – М.: Норма, 2003. – С. 147–164.

Руданецка О.С.

Львовский государственный университет внутренних дел

ПРАВОВАЯ ПОЛИТИКА КАК ЦЕЛЕВАЯ СОЦИАЛЬНАЯ ПРАКТИКА ГОСУДАРСТВА

Аннотация

В статье рассматриваются вопросы становления современной правовой политики. Особое внимание сосредоточено на факторе целевого назначения правового регулирования. Выделены цели, средства и результаты эффективной правовой политики. Акцентировано на факторах и условиях внешней среды, которые влияют (положительно или отрицательно) на процесс реализации юридических положений на практике.

Ключевые слова: правовая политика, целеустремленность, правовой результат, эффективность, гражданское общество.

Rudanetska O.S.

Lviv State University of Internal Affairs

PRIVACY POLICY AS TARGET PRACTICE SOCIAL STATE

Summary

The article deals with the formation of the modern legal policy. Particular attention is paid to factor tsilvoho purpose of legal regulation. Author determined objectives, means and results of effective legal policy. The attention on factors and environmental conditions that affect (positively or negatively) the process of implementation of legal provisions in practice.

Keywords: legal policies, commitment, legal outcome, efficiency, civil society.